

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i specialpedagogik

[PhD program in Special Education]

1. Beslut

Denna allmänna studieplan för utbildning på forskarnivå i specialpedagogik är fastställd av Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Stockholms universitet 2011-06-22, och reviderad 2019-12-17, samt 2022-01-12.

Den allmänna studieplanen gäller från och med 2022-01-12.

2. Ämnesbeskrivning

Ämnet specialpedagogik är vid Stockholms universitet ett tvärvetenskapligt kunskapsområde med överbyggande funktion mellan flera vetenskapsområden, som baseras på samspel mellan individ och samhälle. Kunskaper inom området fokuserar på insatser innan svårigheter uppstått liksom att underlätta för personer med olika funktionsnedsättningar och/eller för personer i socialt utsatta livssituationer.

3. Utbildningens mål

Utbildning på forskarnivå i specialpedagogik kan avslutas med licentiatexamen eller doktorsexamen.

En doktorand i specialpedagogik kan avlägga licentiatexamen som en etapp i sin utbildning på forskarnivå. Licentiatetappen är inte obligatorisk för doktorsexamen i specialpedagogik.

Områdesnämnden för humanvetenskap



3.1 Doktorsexamen

Doktorsexamen uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning om 240 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå.

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden

visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och

visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden

visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,

visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,

med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,

visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,

visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och

visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.



Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden

visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och

visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

3.2 Licentiatexamen

Licentiatexamen uppnås antingen efter att doktoranden fullgjort en utbildning om minst 120 högskolepoäng inom ett ämne för utbildning på forskarnivå, eller efter att doktoranden fullgjort en del om minst 120 högskolepoäng av en utbildning som skall avslutas med doktorsexamen, om högskolan beslutar att en sådan licentiatexamen kan ges vid högskolan.

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden

visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen skall doktoranden

visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra



ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och

visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen skall doktoranden

visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,

visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och

visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Vetenskaplig uppsats

För licentiatexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

4. Behörighet och förkunskapskrav

4.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har avlagt en examen på avancerad nivå,

fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller



på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

4.2 Särskild behörighet

Särskild behörighet till utbildning på forskarnivå i specialpedagogik har den som har:

1. Fullgjort kurser om minst 90 högskolepoäng i specialpedagogik eller i för utbildningen på forskarnivå i specialpedagogik relevant ämne. Minst 15 av högskolepoängen skall utgöras av uppsats på avancerad nivå eller
2. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.
3. Undervisningen meddelas på svenska och engelska. Doktoranden måste behärska dessa språk muntligt och skriftligt för att kunna tillgodogöra sig undervisningen och kurslitteraturen.
4. Eventuell motsvarande bedömning av behörigheten görs av studierektor och beslut fattas av prefekt.

5. Utlysning och antagningsförfarande

Till utbildning på forskarnivå får endast så många doktorander antas som kan erbjudas handledning och godtagbara studievillkor i övrigt och som har studiefinansiering enligt 7 kap. 36 § högskoleförordningen (7 kap. 34 § högskoleförordningen). Beslut om antagning av sökande till utbildning på forskarnivå i specialpedagogik fattas av institutionsstyrelsen vid Specialpedagogiska institutionen. Institutionsstyrelsen får inte vidaredelegera beslut om antagning. Institutionsstyrelsen får till utbildning på forskarnivå endast anta sökande som anställs som doktorand.

Beslut om antagning till utbildning på forskarnivå med annan finansiering än doktorandanställning fattas av fakultetsnämnden vid samhällsvetenskapliga fakulteten. Beslut om antagning av doktorander med annan studiefinansiering än doktorandanställning får inte vidaredelegeras längre än till fakultetsnämnds nivå. Universitetet får anta en sökande



som har någon annan form av studiefinansiering, t ex kommundoktorand, om universitetet bedömer att finansieringen kan säkras under hela utbildningen och att den sökande kan ägna så stor del av sin tid åt utbildningen att den kan slutföras inom fyra år när det gäller licentiatexamen och åtta år när det gäller doktorsexamen.

En doktorand som tidigare har varit antagen till utbildning på forskarnivå med licentiatexamen som målexamen, och efter avlagd licentiatexamen önskar fortsätta studierna i till doktorsexamen i samma ämne måste ansöka om att bli antagen vid ordinarie utlysningstillfälle. Antagning görs i förekommande fall enbart för studier under den tid som återstår fram till doktorsexamen.

Antagningen till forskarutbildning i specialpedagogik kan ske två gånger per år, en gång på våren och en gång på hösten. Utlysningstiden är alltid minst en månad och sista datum för ansökan är 1 mars respektive 1 oktober. Utlysning anslås under lediga jobb/doktorandplatser på Stockholms universitets webbplats och på institutionens webbplats.

Vid ansökan skall den sökande digitalt sända in en CV, vidimerade betyg och examina, tidigare uppsatser (som ska vara skrivna på svenska eller engelska med en engelsk sammanfattning) samt en forskningsplan på svenska eller engelska om maximalt 5 sidor. I forskningsplanen ska det framgå vilka frågeställningar och vilket syfte doktoranden har för sin planerade avhandling samt ur vilket teoretiskt perspektiv och med vilken metodologi studien ska genomföras. Därutöver ska forskningsplanen innehålla en kortfattad forskningsöversikt. Forskningsplanen ska tydligt anknyta till ämnet och den sökande uppmanas att anknyta till något eller några av institutionens forskningsområden för att säkerställa att doktoranden får en handledare som är insatt i avhandlingens kunskapsområde. Information om institutionens forskningsområden finns på institutionens webbplats. Beslut om antagning av doktorand kan ej överklagas.

I samband med antagningen ska finansieringen vara ordnad för hela studietiden (motsvarande fyra år heltidsstudier). Finansieringen dokumenteras i en så kallad finansieringsplan som godkänns av prefekt tillsammans med respektive doktorand och handledare.

5.1 Bedömningsgrunder och urvalskriterier

Urval bland de sökande görs med hänsyn till förmågan att tillgodogöra sig utbildning på forskarnivå, den planerade forskningens originalitet, genomförbarhet och potentiella bidrag



till forskningsfältet samt möjligheten för institutionen att erbjuda adekvat handledning givet den planerade forskningen.

En bedömaregrupp ur institutionens professor- och docentgrupp går igenom ansökningarna och gör av varandra oberoende skattningar av de sökandes forskningsplaner samt åberopade uppsatser. Bedömaregruppen sätter poäng individuellt på varje ansökan i relation till följande kriterier:

- Forskningsplanens relevans för kunskapsområdet med betoning på genomförbarhet och nyskapande frågeställningar
- Metodologisk och vetenskaplig förmåga
- Förtrogenhet med det forskningsområde avhandlingen avser
- Förmåga att uttrycka sig skriftligt i akademisk genre
- Den tänkta studiens eventuella etiska implikationer

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Studietiden för att uppnå doktorsexamen motsvarar fyra års heltidsstudier och omfattar 240 högskolepoäng. Utbildningen består av en kursdel om 75 högskolepoäng och en avhandlingsdel omfattande 165 högskolepoäng. Studietiden för att uppnå licentiatexamen är två års heltidsstudier och omfattar 120 högskolepoäng fördelade på en kursdel om 45 högskolepoäng och en uppsatsdel om 75 högskolepoäng.

Doktoranden ska ägna sig åt egen utbildning på forskarnivå, men kan i begränsad omfattning (10 till som mest 20 procent) arbeta med undervisning eller administration vid den egna institutionen (detta gäller ej externfinansierad doktorand). Om den forskarstuderande har dokumenterad institutionstjänstgöring förlängs studietiden med motsvarande tid.

Forskarstudierna får inte bedrivas med lägre studietakt än 50 %, motsvarande åtta års halvtidsstudier.

Avhandlingsarbetet/ uppsatsarbetet är det viktigaste momentet i utbildningen på forskarnivå. Avhandlingen respektive licentiatuppsatsen skall baseras på ett självständigt vetenskapligt arbete inom det specialpedagogiska området. Studie- och yrkesorientering skall ges doktoranden under utbildningstiden.



Samtliga doktorander som antas till utbildning på forskarnivå i specialpedagogik ska följa föreliggande allmänna studieplan. Eventuella samarbeten i form av cotutelle, enskild doktorands deltagande i forskarskola eller externfinansierade projekt kan endast påverka de individuella skillnaderna i utbildningen som dokumenteras i den individuella studieplanen. Detaljer i studiernas uppläggning bestäms under punkt 6.3 samt i den individuella studieplanen.

6.1 Individuell studieplan

Individuella studieplaner ska upprättas för samtliga doktorander i specialpedagogik. Den individuella studieplanen innehåller högskolans och doktorandens åtaganden, en finansieringsplan och en tidsplan för doktorandens utbildning. Finansieringen dokumenteras i en så kallad finansieringsplan som godkänns av prefekt tillsammans med respektive doktorand och handledare. Den individuella studieplanen skall innehålla en tidsplan för när kurser, även uttryckt i högskolepoäng, och avhandlingsarbete skall genomföras. Det ska framgå när och hur avhandlingsarbetet ska rapporteras. Av planen skall även framgå de åtaganden i övrigt som doktoranden respektive institutionen har. Den individuella studieplanen skall undertecknas av doktorand, handledare och prefekt och följas upp varje år. Minst en gång per år skall handledare och doktorand träffas för att stämma av att studierna följer den uppgjorda planen. Både handledare och doktorand har rätt att föreslå ändringar i studieplanen. Prefekten beslutar om ändringar i studieplanen. Handledaren skall varje termin göra en bedömning av om studieplanen följs. Doktoranden skall delges bedömningen. Vid större avvikelse från den individuella studieplanen skall prefekten informeras.

För detaljer beträffande upprättande, hantering och uppföljning av de individuella studieplanerna hänvisas till 6 kap 29 och 30 §§ högskoleförordningen, Föreskrifter för utbildning på forskarnivå vid Stockholms universitet samt Humanvetenskapliga områdets anvisningar och samhällsvetenskapliga fakultetens riktlinjer.

6.2Handledning och andra resurser

Den som antagits till utbildning på forskarnivå har oavsett finansieringsform rätt till regelbunden handledning under sammanlagt den tid som kan anses behövas för den föreskrivna utbildningen om 240 högskolepoäng. För varje doktorand som antas skall utses

minst två handledare, var av en utses till huvudhandledare. Minst en av handledarna skall ha professors- eller docentkompetens, och minst en av handledarna ska ha genomgått handledarutbildning eller bedömts ha motsvarande kompetens. Minst en av handledarna ska ha en pågående anställning vid institutionen. Beslut om handledare tas av institutionsstyrelsen och kan ändras på begäran av doktorand.

Doktorander har utöver handledning och arbetsplats rätt till de redskap som behövs för att doktoranden ska kunna genomföra den framtagna forskningsplanen. Därutöver fastställer prefekten de medel doktoranden har till sitt förfogande för att kunna presentera sin forskning i internationella sammanhang under utbildningstiden. För externfinansierade doktorander gäller de villkor som finns avtalade med den part som står för finansieringen. Studie- och yrkesorientering skall ges doktoranden under utbildningstiden.

Om en doktorand i väsentlig utsträckning åsidosätter sina åtaganden enligt den individuella studieplanen, ska rektor besluta att doktoranden inte längre ska ha rätt till handledning och andra resurser för utbildningen. Innan ett sådant beslut fattas ska doktoranden och hans eller hennes handledare ges möjlighet att yttra sig. Prövningen ska göras på grundval av deras redogörelser och annan utredning som är tillgänglig. Vid bedömningen ska det vägas in om högskolan har fullgjort sina egna åtaganden enligt den individuella studieplanen. Beslutet ska vara skriftligt och motiverat (i enlighet med 6 kap. 30 § högskoleförordningen).

Om resurserna för utbildningen har dragits in enligt 6 kap. 30 § högskoleförordningen kan doktoranden efter ansökan hos rektor få tillbaka sin rätt till handledning och andra resurser. Doktoranden måste då genom att visa upp ett tillkommande studieresultat av beaktansvärd kvalitet och omfattning eller på något annat sätt göra sannolikt att han eller hon kan fullgöra sina återstående åtaganden enligt den individuella studieplanen (i enlighet med 6 kap. 31 § högskoleförordningen).

6.3 Kurser och examination

För doktorsexamen i specialpedagogik krävs godkända prov i kurser som examinerar de mål som inte prövas vid disputationen/ i avhandlingen/licentiatuppsatsen.

I kurserna examineras doktorandernas måluppfyllelse genom muntliga och skriftliga prov i relation till framför allt följande mål (som inte helt täcks av avhandlingen):

- visa ett brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet.
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt.
- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar.
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap.
- bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

För doktorsexamen omfattas kurser om 75 högskolepoäng. Kurserna fördelas i 3 block.

Det specialpedagogiska blocket (30 hp)

Detta block innehåller 4 x 7,5 hp obligatoriska kurser.

I blocket ingår en etikkurs på 7,5 hp och tre kurser som ges kontinuerligt vid Specialpedagogiska institutionen.

- Vetenskapsteori och forskningsmetodik ur ett flervetenskapligt perspektiv
- Områdesöversikt över internationell forskning inom specialpedagogik
- Specialpedagogik i historiskt perspektiv och samhällsperspektiv

Som etikkurs kan följande forskarutbildningskurs i specialpedagogik läsas under förutsättning att den finns tillgänglig i institutionens kursutbud.

- Ethics in Interventions and Applied Special Education Research

Etikkurs om 7,5 hp kan även sökas vid annan institution i samråd med handledare och studierektor.

Metodblocket (22.5 hp)

Detta block innehåller metodkurser på forskarnivå varav minst 7,5 hp skall behandla kvantitativ metod och minst 7,5 hp skall behandla kvalitativ metod. Kurser kan sökas vid annan institution i samråd med handledare och studierektor.

Det forskningsspecifika blocket (22.5 hp)

Detta block innehåller kurser på forskarnivå som behandlar det område doktoranden valt för sin avhandling eller kurser som berör andra delar av forskarkompetens. Kurser kan sökas vid annan institution i samråd med handledare och studierektor.

I forskarutbildningen i specialpedagogik är kurs i forskningsetik obligatorisk och ska omfatta 7,5 hp, denna läggs som en kurs i det specialpedagogiska blocket.

Kurs om högskolepedagogisk utbildning kan ingå i utbildningens kursdel och läggas som en kurs i det forskningsspecifika blocket. Doktorander rekommenderas att gå högskolepedagogisk kurs som ges av Centrum för universitetsläroutbildning (CEUL) vid Stockholms universitet.

För licentiatexamen krävs kurser omfattande 45 högskolepoäng. Det specialpedagogiska blocket ingår i sin helhet, samt minst 7,5 hp forskningsmetodik. Resterande kurser omfattar sålunda 7,5 högskolepoäng och väljs i samråd med handledare.

6.3.1 Tillgodoräknande

I kursdelen kan tillgodoräknas kurser som tagits tidigare i den forskarstuderandes utbildning. Vid tillgodoräkning påverkas studietiden, den finansierade tiden av utbildningen förkortas i motsvarande omfattning enligt principen en vecka per 1.5 tillgodoräknad högskolepoäng. Tillgodoräkning får inte göras av kurser som ingått i behörighetskraven som var gällande vid antagningen. Önskan om tillgodoräknande av kurser ska göras i samråd med handledare och framställan görs till studierektor på särskild blankett. Kurser på forskarutbildningsnivå och max 30 hp från avancerad nivå från kursutbudet såväl vid institutionen som vid andra lärosäten och institutioner kan tillgodoräknas doktorsexamen. Högskolepedagogisk kurs kan

tillgodoräknas. Beslut om tillgodoräkning av kurser på avancerad nivå och i läskurser tas av studierektor för utbildning på forskarnivå i nära samråd med huvudhandledaren. Beslut om tillgodoräkning av kurser på forskarnivå vid andra lärosäten tas av huvudhandledare. Planering av kurser sker i samband med upprättande av individuell studieplan.

Kurser på forskarutbildningsnivå och max 15 hp från avancerad nivå från kursutbudet såväl vid institutionen som vid andra lärosäten och institutioner kan tillgodoräknas licentiatexamen.

6.3.2 Övriga obligatoriska moment

Doktorandens progression prövas vid två tillfällen under utbildningen vid offentliga seminarier. Vid 50 %, och 90 % tid ska doktoranden ha ett seminarium där läsare anlitas för att granska manus. Antal läsare beror på behov, mellan 2 till 3 st, varav minst en anlitas externt. Läsarna bör ha minst docentkompetens.

För doktorander som skriver monografi prövas progressionen även vid 75 % tid. Detta sker vid ett seminarium där läsare anlitas för att granska manus. Då utses minst 2 läsare, dessa ska ha minst docentkompetens och kan anlitas internt.

1. Under slutet av det andra året ska manus granskas vid 50 % seminarium. Manus bör bestå av en text som ger övergripande och introducerande beskrivning om avhandlingens problemformulering och område, samt minst 1 delarbete som ligger till grund för seminariet. Doktorander som avslutar studierna med en licentiatuppsats ska få sitt arbete granskat vid 50 % seminarium efter 1 år av sina studier om dessa bedrivs på heltid.
2. När senast sex månader återstår till tänkt disputation ska manus granskas vid 90 % seminarium. Manus bör bestå av en preliminärt slutgiltig version av avhandlingen, inklusive kapp och alla delarbeten, alternativt monografi/ Licentiatuppsats.
3. Efter 90 % seminarium sker en intern kvalitetsgranskning av ett slutgiltigt manus som har reviderats efter 90 % seminarium. Den interna granskaren ska vara docent eller professor vid institutionen. Granskaren bedömer om manuset håller kvalitet för att gå upp på disputation utifrån erhållna anvisningar över vilka kriterier som gäller för bedömning för institutionen.

I utbildningen på forskarnivå ingår att aktivt delta i för doktorander gemensamma seminarier och högre seminarier för forskare i specialpedagogik. Detta innebär bland annat att

doktoranden skall lägga fram avhandlingsartiklar/avhandlingskapitel samt kommentera andra doktoranders framlagda arbeten. För detta finns på Specialpedagogiska institutionen Text Seminar som leds av studierektor för forskarutbildningen. Text Seminar hålls flera gånger per termin och doktorander medverkar aktivt genom att lägga fram text och vara läsare ett par gånger under sin doktorandtid. Doktorander ska också delta aktivt i 50 % och 90 % seminarier som ges inom institutionen.

Inom ett år efter antagning ska en doktorand genomgå den introduktionsdag för doktorander som fakulteten anordnar central.

Doktoranden ska presentera sitt arbete vid minst en internationell konferens under studietiden.

6.4 Doktorsavhandling och disputation

Doktorsexamen uppnås efter fullbordad utbildning på forskarnivå omfattande 240 högskolepoäng. För doktorsexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling om 165 högskolepoäng bedömd och godkänd. Avhandlingen kan utformas som ett enhetligt sammanhängande verk (monografi) eller som en sammanläggning av vetenskapliga delarbeten. Delarbeten i sammanläggningsavhandling skrivs av doktoranden ensam eller i samarbete med andra forskare. Vid sammanläggningsavhandling ska det utöver delarbeten finnas en syntes av delarbetena i form av en integrerad översikt och diskussion (en så kallad "kappa"). Kappan bör vara mellan 60 till 80 sidor i slutgiltigt tryck, dvs upp till ca 30 000 ord (inklusive sammanfattning och exklusive referenslista). Monografi utgör ett omfattande vetenskapligt arbete med empiriskt bearbetat material, och som mynnar ut i utveckling av vetenskaplig och teoretisk kunskap. Monografien bör inte vara längre än 250 sidor (inklusive sammanfattning och referenslista).

Doktorsavhandlingar får skrivas på svenska eller engelska. Doktorsavhandlingar skrivna på svenska ska ha en sammanfattning på engelska och vice versa.

Vid sammanläggningsavhandling ska avhandlingen bestå av minst 3 vetenskapliga delarbeten, varav minst 2 bör vara accepterade för publicering och 1 inskickad för publicering. Alla valda vetenskapliga tidskrifter eller förlag bör vara i välrenommerade peer review-granskade tidskrifter av relevans för avhandlingen. Vid medförfattarskap gäller att doktorandens bidrag bör vara den större delen. Vid medförfattarskap bör doktorandens och övriga medförfattares bidrag beskrivas och tydligt kunna särskiljas.

Avhandlingsarbetet skall försvaras vid en offentlig disputation. Disputationen följer de regler som gäller vid Samhällsvetenskapliga fakulteten. Disputationen får hållas på svenska eller engelska. Disputation kan genomföras med deltagare närvarande via videokonferens eller liknande. Opponent och betygsnämndens ledamöter utses av Fakultetsnämnden. Opponenten bör ha sin verksamhet utanför Stockholms universitet. Sammansättning av betygsnämnden och övrigt kring disputationen följer fastställda regler för disputationer vid Samhällsvetenskapliga fakulteten. Avhandlingen betygsätts med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygssättningen tas hänsyn till såväl avhandlingens innehåll som försvaret av avhandlingen vid disputationen. Vid betygssättning av doktorsavhandlingen ska minst en person delta som inte är verksam vid lärosätet.

6.5 Licentiatuppsats och licentiatseminarium

Licentiatexamen uppnås efter fullbordad utbildning på forskarnivå omfattande 120 högskolepoäng. För licentiatexamen skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om 75 högskolepoäng godkänd. Licentiatarbetet kan utformas som ett enhetligt sammanhängande verk (licentiatuppsats) eller som en sammanläggning av vetenskapliga delarbeten som skrivits av licentianden ensam eller i samarbete med andra forskare. Licentiatuppsatser får skrivas på svenska eller engelska. Licentiatuppsatser skrivna på svenska ska ha en sammanfattning på engelska och vice versa.

En forskarstuderande som är antagen till licentiatexamen (målexamen) garanteras inte fortsättning till doktorexamen.

Vid en sammanläggning av vetenskapliga delarbeten ska det utöver dessa finnas en syntes av delarbetena i form av en integrerad översikt och diskussion. En sammanläggning av vetenskapliga delarbeten för Licentiatexamen ska bestå av minst 2 vetenskapliga delarbeten, varav 1 delarbete bör vara accepterad för publicering och 1 delarbete bör vara i vetenskapligt publicerbart skick. Alla valda vetenskapliga tidskrifter eller förlag bör vara i välrenommerade peer review-granskade tidskrifter av relevans för avhandlingen. Vid medförfattarskap gäller att licentiandens bidrag bör vara den större delen. Vid medförfattarskap bör licentiandens och övriga medförfattares bidrag beskrivas och tydligt kunna särskiljas.

Licentiatuppsatsen betygsätts med något av betygen godkänd eller underkänd. Den vetenskapliga uppsatsen skall granskas vid ett seminarium som äger rum under perioden 15 augusti – 15 juni.

För ett licentiatseminarium ska det utses en opponenter, en examinator och en professor som ingår i en bedömargrupp. Ingen av dessa får vara handledare till doktoranden. Examinator och opponenter ska ha lägst doktorsexamen. Betyg på den vetenskapliga uppsatsen bestäms av examinator. Vid specialpedagogiska institutionen används en bedömargrupp bestående av 2 ledamöter: examinator och en professor vid institutionen. Opponenten och en av handledarna har rätt att vara närvarande vid sammanträde i bedömargruppen, och delta i överläggningarna men inte i besluten. Opponent, examinator och professor som ingår i bedömargruppen utses av prefekt på förslag av institutionens professor- och docentgrupp.

Opponent som granskar ska ha goda kunskaper om för uppsatsen väsentliga ämnesområden och metoder. Vid betygssättningen tas hänsyn till såväl uppsatsens innehåll som försvaret av uppsatsen vid seminariet.

Uppsatsen skall ha funnits tillgänglig på Specialpedagogiska institutionen och Stockholms universitetsbibliotek i minst två veckor på terminstid innan seminariet äger rum.

Meddelande om att uppsatsen skall behandlas skall sändas till övriga institutioner med specialpedagogik/angränsande discipliner i landet.

7. Övergångsregler

Doktorander som har antagits innan den allmänna studieplanen börjat gälla, kan efter samråd med huvudhandledare och studierektor, begära att få gå över till denna studieplan. Begäran ska ställas till prefekt. Den individuella studieplanen ska då uppdateras.

8. Övrigt

Upplysningar om utbildningen på forskarnivå kan fås från Specialpedagogiska institutionen, Stockholms universitet, www.specped.su.se